

Tack

Jag vill tacka min arbetsgivare som bidragit till att göra detta möjligt.

Tack Jesper Svartvik som med sin bok gett mig inspiration.

Tack till Johan Christensson, Erik Westberg och orkestern för att ni gladeligen ställt upp med ert stora kunnande.

Tack till Maria Lundström Pedersen som gjort affischen, kommunikatörerna som ansvarat för programblad, annonsering och pressrelease, kyrkvaktmästarna som ser till att allt står i ordning.

Tack till ni extra körsångare som osjälvviskt ställt upp med er tid.

Och framförallt – Tack till min Nederluleå kyrkokör som alltid med förtjusning tar sig an mina små påhitt!

Andreas Söderberg

Har du lust att sjunga i Nederluleå kyrkokör?
Kontakta **Andreas Söderberg** 076-848 01 81 eller
andreas.soderberg@svenskakyrkan.se

Konserten är gratis, men kollekten går till fastekampanjen MATRÄTTEN. Ge gärna en gåva. **SMS:a** till **72 905** & ge 100 kr eller swisha din kollekt till **123 099 72 70**.

TACK FÖR DIN GÅVA!

Svenska kyrkan
NEDERLULEÅ FÖRSAMLING

FASTEORATORIUM

”Han älskade världen tillbaka”

1 APRIL KL. 18 I NEDERLULEÅ KYRKA

Uruppförande av Andreas Söderbergs fasteoratorium.
Ett nyskrivet verk i filmmusikstil, cirka 50 minuter.
Erik Westberg dirigent, Johan Christensson tenor,
Nederluleå kyrkokör, orkestermusiker från Luleå,
Piteå och Boden.

FOTO: MARIA LUNDSTRÖM PEDERSEN

Svenska kyrkan
NEDERLULEÅ FÖRSAMLING

FOTO: MAGNUS AFONSSON, IKON

Om *Martin Luther* har rätt i att musiken intar den främsta platsen näst efter teologin – vad kan då förnya våra tankar, ord och gärningar mer än musik som ledsagas av bibeltexter?

Jag är djupt hedrad av att Andreas Söderberg har inspirerats av min bok ”Försoning och förvandling” när han har komponerat detta faste-oratorium. Vid flera tillfällen återkommer han till orden ”*Med evig kärlek älskar jag dig*” från profeten Jeremias bok. Det saknar inte betydelse att dessa ord även förekommer i den judiska aftonbönen (ma’ariv). När mörkret omsluter oss – i den kristna traditionen i synnerhet vid den nionde timmen under långfredagen – kan dessa bära och nära dem som läser och lyssnar till profetens ord; efter natten kommer morgonen, och efter långfredagen gryr påskdagsmorgon över jorden.

Jesper Svartvik, präst och professor i religionsteologi vid Lunds universitet och Svenska teologiska institutet i Jerusalem

IV Sedan gick Jesus med dem till ett ställe som heter Getsemane. Sorg och ångslan kom över honom.

(Matt 26:36, 37) **Mörker, tjänaren**

Då greps jag av förtvivlan. (Pred 2:20)

Förtvivlan

Mitt lidande gör blicken skum. (Ps 88:10)

Lidande

Fader, låt denna bägare gå förbi mig om det är möjligt. Men inte som jag vill, utan som du vill. (Matt 26:39) **Tjänaren**

Då kom det en stor skara människor. De gick fram och grep Jesus och höll fast honom. De lät binda honom och förde bort honom och överlämnade honom åt Pilatus, ståthållaren. (Matt 26:50)

(Matt 26:55–56) **Mörker**

Allvis härskare, Gudomlig hjälte, Evig fader, Fredsfurste. (Jes 9:6) **Mörker**

”Vad skall jag då göra med den Jesus som kallas Messias?” De svarade: (Matt 27:17)

”Korsfäst honom!” (Luk 23:21) **Hat**

När de kom till den plats som kallas Skallen korsfäste de honom. (Luk 23:33)

Lidande

Jesus sade: ”Fader, förlåt dem, de vet inte vad de gör.” (Luk 23:34) **Medlidande**

”Korsfäst honom!” (Luk 23:21) **Hat**

”Min Gud, min Gud, varför har du övergivit mig?” (Matt 27:46) **Förtvivlan**

”Fader, i dina händer lämnar jag min ande.” (Luk 23:46) **Förtrostan**

”Korsfäst honom!” (Luk 23:21) **Hat**

När han sagt detta slutade han att andas. (Luk 23:46) **Tjänaren**

Han ägde Guds gestalt men vakade inte över sin jämlikhet med Gud utan avstod från allt och antog en tjänares gestalt då han blev som en av oss. När han till det yttre hade blivit människa gjorde han sig ödmjuk och var lydiga ända till döden, döden på ett kors. (Fil 2:6–8) **Kärlek, tjänaren**

Ni skall älska varandra som jag har älskat er. Ingen har större kärlek än den som gett sitt liv för sina vänner. (Joh 15:12)

”Detta är min älskade son, han är min utvalde. (Matt 17:5)

Helig, helig, helig är Herren Sebaot! Hela jorden är full av hans härlighet. (Jes 6:3)

Allvis härskare, Gudomlig hjälte, Evig fader, Fredsfurste. (Jes 9:6)

Med evig kärlek älskar jag dig (Jer 31:3)

Kärlek

eftersom deras gärningar var onda
(Joh 3:19) **Mörker**

Mitt lidande gör blicken skum. (Ps 88:10)

Lidande

Kom till mig, alla ni som är tyngda av
bördor; jag skall skänka er vila.

(Matt 11:28) **Förtröstan**

Åter han med tullindrivare och syndare?

(Mark 2:16) **Mörker**

Då greps jag av förtvivlan. (Pred 2:20)

Förtvivlan

Han botade alla slags sjukdomar och
krämpor bland folket. (Matt 9:36)

Medlidande

Det är med demonernas furste han driver
bort demonerna. (Matt 9:34) **Mörker**

Döda de onda! (Ps 139:19) **Hat**

Ni skall älska varandra som jag har älskat
er. Ingen har större kärlek än den som
gett sitt liv för sina vänner. (Joh 15:12)

Kärlek

De sökte efter ett sätt att kunna gripa
honom med list och döda honom.

(Mark 14:1) **Mörker**

Döda de onda! (Ps 139:19) **Hat**

Då greps jag av förtvivlan. (Pred 2:20)

Förtvivlan

Mitt lidande gör blicken skum. (Ps 88:10)

Lidande

Döda de onda! (Ps 139:19) **Hat**

III När stunden var inne lade han sig till
bords tillsammans med apostlarna.
Han sade till dem: "Hur har jag inte längtat
efter att få äta denna påskmåltid med er
innan mitt lidande börjar. (Luk 22:14-15)

Kärlek, lidande

"Detta är min kropp som blir offrad för

er" (Luk 22:19) **Medlidande**

Men det var våra sjukdomar han bar, våra
plågor han led. (Jes 53:4) **Tjänaren**

"Detta är min kropp som blir offrad för
er" (Luk 22:19)

Då fylldes han av medlidande med dem
och botade alla slags sjukdomar

En krossad och nedbruten människa,
förkastar du inte, o Gud. (Ps 51:19)

Medlidande

Denna bägare är det nya förbundet ge-
nom mitt blod, som blir utgjutet för er".

(Luk 22:19-20) **Förtröstan**

"Där är Guds Lamm som tar bort världens
synd. Förbarma dig över oss.

(Joh 1:29, Matt 20:30) **Tjänaren**

"Denna bägare är det nya förbundet
genom mitt blod, som blir utgjutet för er"
(Luk 22:19-20)

Kom till mig, alla ni som är tyngda av
bördor; jag skall skänka er vila.

(Matt 11:28)

Herren är min herde, ingenting skall fattas
mig. Inte ens i den mörkaste dal fruktar
jag något ont, ty du är med mig, din käpp
och din stav gör mig trygg. (Ps 23:1, 4)

Förtröstan

"Gör detta till minne av mig." (Luk 22:19)

Kärlek

Mitt rike är av ett annat slag. Nej, Guds
rike är inom er. (Joh 18:36, Luk 17:21)

Tjänaren

"Gör detta till minne av mig." (Luk 22:19)
Ni skall älska varandra som jag har älskat
er. Ingen har större kärlek än den som
gett sitt liv för sina vänner. (Joh 15:12)

Med evig kärlek älskar jag dig (Jer 31:3)

Kärlek

Medverkande:

Nederluleå kyrkokör med extra körsångare och orkester

Erik Westberg, dirigent

Johan Christensson, tenor

Violin I

Nino Bisori

Roger Konradsson

Karl-Bertil Norén

Violin II

Catharina Kristoffersson

Gunnar Jonsson

Jasmin Linde

Viola

Nina Sandell

Marie-Louise Røjjezon

Cello

Mattias Sandlund

Daniel Furugren

Kontrabas

Bo Olofsson

Horn I

Ulrik Bylander

Horn II

Börje Andersson

Puka

Lukas Lindkvist

Nederluleå kyrkokör:

Sopran

Agnetha Larsson

Ewa Nyström*

Hanna Granlund*

Inger Benckert*

Ingrid Wikström

Jeanette Lindmark

Lisbeth Häggström

Magdalena Lagerkvist

Malin Wiklund

Marie Sundqvist*

Marielle Tagemo Johansson

Patricia Heredia

Ulla Högström

Alt

Agneta Nyström

Ann-Christine Andersson

Berith Hjalmarsson

Boel Paulin

Carolina Söderberg*

Elisabeth Flicker

Gudrun Wilhelmsson-Larsson

Gun Westerberg

Kerstin Andersson

Maria Lundström Pedersen

Sonja Lundberg

Teresa Lindholm*

Tenor

Anders Bergström

Gunnar Rydberg

Gösta Wiklund

Johan Hörnsten*

Kjell Fahlander

Kurt Pedersen

Mats Blomqvist

Bas

Anders Pettersson*

Andreas Söderberg

Lennart Åström

Nils Johansson

Petter Ivarsson

Staffan Lundberg*

Ulf Pettersson

*Extra körsångare för denna produktion.

FOTO: ANDERS WÄLITALO

Erik Westberg, dirigent

FOTO: MODEL HOUSE

Johan Christensson, tenor

FOTO: VIVEKA ÖSTERMAN

Andreas Söderberg, organist,
kompositör och körsångare

FOTO: KJELL FAHLÄNDER

Nederluleå kyrkokör

hjärta, en krossad och nedbruten människa, förkastar du inte, o Gud. (Ps 51:19)

Medlidande

Herren är min herde, ingenting skall fattas mig. Inte ens i den mörkaste dal fruktar jag något ont, ty du är med mig, din käpp och din stav gör mig trygg. (Ps 23:1, 4)

Förtröstan

(Med evig kärlek älskar jag dig) (Jer 31:3)

Kärlek

När ljuset kom in i världen, då älskade människorna mörkret mer än ljuset, eftersom deras gärningar var onda (Joh 3:19) **Mörker**

De bytte ut Guds sanning mot lögnen; de dyrkade och tjänade det skapade i stället för skaparen. Uppfyllda av allt slags orättfärdighet, elakhet, själviskhet och ondska. (Rom 1:25,29) **Mörker**

Mitt lidande gör blicken skum. (Ps 88:10)

Lidande

Då greps jag av förtvivlan. (Pred 2:20)

Förtvivlan

Döda de onda! (Ps 139:19) **Hat**

|| Från den tiden började Jesus förkunna: Omvänd er. Himmelriket är nära. (Matt 4:17)

När Jesus såg folket fylldes han av medlidande med dem, för de var illa medfarna och hjälplösa, som får utan herde. (Matt 9:36) **Tjänaren**

Vi gick alla vilse som får. (Jes 53:6)

Mörker

Mitt lidande gör blicken skum. (Ps 88:10)

Lidande

Då greps jag av förtvivlan över all min möda under solen. (Pred 2:20) **Förtvivlan**

Då fylldes han av medlidande med dem och botade alla slags sjukdomar och krämpor bland folket. (Matt 9:36, 4:23)

Det offer du begär är ett förkrossat hjärta, en krossad och nedbruten människa, förkastar du inte, o Gud. (Ps 51:19)

Medlidande

Förbarma dig över oss. (Matt 20:30)

Tjänaren

Kom till mig, alla ni som är tyngda av bördor; jag skall skänka er vila. (Matt 11:28)

Herren är min herde, ingenting skall fattas mig. Inte ens i den mörkaste dal fruktar jag något ont, ty du är med mig, din käpp och din stav gör mig trygg. (Ps 23:1, 4)

Förtröstan

Jesus gick med dem upp till ett högt berg, där de var ensamma. Där förvandlades han inför dem: hans ansikte lyste som solen, och hans kläder blev vita som ljuset. Och ur molnet kom en röst som sade:

(Matt 17:2) **Tjänaren**

"Detta är min älskade son, han är min utvalde". (Matt 17:5)

Helig, helig, helig är Herren Sebaot! Hela jorden är full av hans härlighet. (Jes 6:3) Allvis härskare, Gudomlig hjälte, Evig fader, Fredsfurste. (Jes 9:6) **Helighet**

Mitt rike är av ett annat slag. (Joh 18:36) Ingen kan säga Här är det, eller: Där är det. Nej, Guds rike är inom er. (Luk 17:21)

Ni skall älska varandra som jag har älskat er. Ingen har större kärlek än den som gett sitt liv för sina vänner. (Joh 15:12)

Med evig kärlek älskar jag dig (Jer 31:3)

Kärlek

När ljuset kom in i världen, då älskade människorna mörkret mer än ljuset,

Om fastans karaktär

Vi alla människor har en inbyggd strävan att vilja vara fullkomliga, perfekta. Men allt som oftast krackelerar den bilden. Vi vill det goda, men gör det onda. Frågan blir: Hur kan en människa som är ofullkomlig ha gemenskap med en Gud som är fullkomlig? Blir det inte som i Jakten på den försvunna skatten, när Guds ljus släpps lös utplånar det allting som ser ljuset i ögonen?

Fastans berättelse är berättelsen om hur människan får gemenskap med Gud trots sin otillräcklighet. Gud blir en av oss, han blir Jesus och som människa klarar han att vara fullkomlig, han lever och predikar kärlekens väg, trots att det leder honom in i lidande och död. I och med uppståndelsen är vägen öppen för alla människor. Gud älskar världen tillbaka. Det är som om Gud säger:

”Det gör inget att du inte klarar att vara fullkomlig, kom till mig så är vi fullkomliga tillsammans”.

Jag skulle säga att detta är en av kristendomens viktigaste grundsatser: Kom som du är, i Guds ögon är du älskad ändå, trots din ofullkomlighet.

Andreas Söderberg

Texterna (Bibel 2000)

Gud skapade människan till sin avbild, till Guds avbild skapade han henne. (1 Mos 1:27) **Ljus**
Vi gick alla vilse som får. (Jes 53:6) **Mörker**
De bytte ut Guds sanning mot lögnen; de dyrkade och tjänade det skapade i stället för skaparen. Uppfyllda av allt slags orättfärdighet, elakhet, själviskhet och ondska. (Rom 1:25,29) **Mörker**
Mitt lidande gör blicken skum. (Ps 88:10).
Lidande
Då greps jag av förtvivlan över all min möda under solen. (Pred 2:20) **Förtvivlan**
Döda de onda! (Ps 139:193). **Hat**
Det år då kung Ussia dog såg jag Herren. Serafer stod ovanför honom och de

ropade till varandra: Helig, helig, helig är Herren Sebaot! Hela jorden är full av hans härlighet. (Jes 6:3) **Helighet**
Allvis härskare, Gudomlig hjälte, Evig fader, Fredsfurste. (Jes 9:6) **Helighet, men mörkertolkad**
Ve mig, jag är förlorad, ty jag har orena läppar och bor bland ett folk med orena läppar. (Jes 6:5)
Mitt lidande gör blicken skum. (Ps 88:10)
Lidande
Då greps jag av förtvivlan över all min möda under solen. (Pred 2:20) **Förtvivlan**
Ur djupen ropar jag till dig, Herre! (Ps 130:1-2) **Tjänaren**
Det offer du begär är ett förkrossat

PROGRAM:

Andreas Söderberg (*1973)

”Han älskade världen tillbaka”
Fasteoratorium för kör, orkester och tenorsolist **Uruppförande!**

- I Adagio-Allegro
- II Andante-Allegro
- III Adagio
- IV Allegro con fuoco

ERIK WESTBERG föddes 1956 i Stockholm. Han studerade kördirigering för professor Eric Ericson vid Kungliga Musikhögskolan. Där genomgick han mellan 1976-87 musiklärar-, körpedagog, ensembleledar- och dirigentutbildningen.

Erik Westberg har varit ledare för bland andra KFUM-kören i Stockholm och Oslo Filharmoniske kor. Han har även varit gästdirigent för Radiokören. Med Musikhögskolans kammarkör och sin egen vokalensemble, har han gjort ca 15 cd-skivor samt ett 40-tal internationella turnéer. Sedan 2003 är Erik Westberg professor i kördirigering och körsång vid Musikhögskolan i Piteå/Luleå tekniska universitet.

JOHAN CHRISTENSSON är född och uppvuxen i Gammelstad. Efter studier på musikhögskolan i Stockholm har han i många år verkat som konsert- och operasångare på scener i Sverige och övriga världen men även som pedagog och regissör. Han sjunger gärna barockmusik, i synnerhet Bachs stora passioner och tycker därför det är extra spännande att ta sig an detta rykande färskaste fasteoratorium.

ANDREAS SÖDERBERG är sedan 2007 verksam som organist i Nederluleå församling, där han bla annat leder församlingens ungdomskör och kyrkokör. Komponerar under lediga stunder, mestadels till kyrkokören och församlingens behov; har hittills bla blivit en Missa brevis för kör a capella (2012), juloratorium för kör, solist och orkester (2013), konsert för orgel och kör: ”O hur saligt att få vandra” (2013), pianosonat (2015).

NEDERLULEÅ KYRKOÖR har funnits sedan 60-talet och växte fram ur församlingens ungdomskör. På 80-talet började kören framföra större verk med orkester ungefär en gång per år, en tradition som fortfarande håller i sig.

Ett verk blir till

Förutsättningen för detta verk var att jag under hösten 2015 som fortbildning av min arbetsgivare fick ägna varje fredag åt komposition, ett generöst erbjudande! Jag började läsa in mig på försoningsläran, dvs. teologin om vad det innebär att Gud, lider och dör för oss människor. Jag fastnade speciellt för två böcker: ”Försoning och förvandling” av Jesper Svartvik och ”Bekänna en och samma tro”, ett ekumeniskt studiedokument från Faith and order.

Jespers, för mig ögonöppnande tanke, att korfastelsen framför allt visar på Guds kärlek, tillsammans med den andra bokens mer ekumeniska och systematiska drag, blev en kreativ grogrund för mitt fortsatta skapande. Efter det började jag sammanställa bibeltexter och fann en form i fyra satser, från gamla testamentet till nya testamentet, till nattvardens instiftelse över till Jesu sista timmar.

Texternas dynamiska potential gjorde att jag valde att låta musiken gå i filmmusikens tecken, där finns det en gedigen tradition att ta vara på affektuttryck av olika slag. Jag har tidigare gjort ett Juloratorium och fann till min förtjusning att man med fördel kunde använda vissa teman därför till att få ytterligare perspektiv på verket.

När terminen var slut hade jag ett handskrivet utkast över alla melodier, ackord och vem som skulle sjunga vad, men orkestreringen fattades. Man kan säga att färgläggningen saknades. Den har jag gjort på lediga stunder. I början gick det trögt, jag hittade inget ”sound” som passade.

Hösten 2016 hörde jag Fredrik Sixtens Requiem i Göteborg. Hans besättning med två horn och stråkorkester skulle passa mitt verk perfekt! Efter det släppte det och strax före jul var verket i stora delar klart.

Om verket

Nicenska trosbekännelsen säger: ”Som ock har blivit för oss korsfäst under Pontius Pilatus, lidit och blivit begravet.”

Detta fasteatorium utgår från att korsfästelsen är en teofani, en Guds-uppenbarelse, som visar vad Gud är. Han är inte bara den helige Guden; han är även en medlidandets, förtröstans och kärlekens Gud, som själv blir människans tjänare genom Jesus; som predikar kärlekens väg trots att det leder honom in i lidande, förtvivlan och död. Detta är uppenbarelsen: Gud är Kärlek, och kärleken är starkare än döden. Det är det uppståndelsen visar.

Verket kretsar kring tre huvudteman, varav A och C har fyra underdelningar:

A	VAD GUD ÄR	<i>Ljus, helighet
Medlidande
Förtrostan
Kärlek</i>
B.	TJÄNAREN	
C.	MÖRKER (VAD GUD INTE ÄR)	<i>Mörker
Lidande
Förtvivlan
Hat</i>

Tema B, tjänaren, används både på Jesus och på den människa som ser sitt beroende av Gud och vänder sig till honom.

Olika texter används till samma melodier, och läggs succesivt på varandra för att ge djup åt innebörden.

*Andreas Söderberg
Gammelstad 27 januari 2017*